



## Diskussionsfrågor till Att sätta betyg

Syftet med denna studieguide är att sätta igång diskussioner som vidgar och fördjupar perspektiven och som stöttar en kollegial samsyn kring bedömning och betygssättning.

Diskussionsfrågorna berör specifika kapitel i boken. Vill du istället diskutera utifrån öppnare frågeställningar som kan tillämpas oavsett vilket kapitel ni utgår från kan du gå till slutet av detta dokument. Där finns förslag på öppna frågor som sätter igång diskussionerna.

Skriv gärna ner gruppens tankar i en gemensam reflektionslogg. Börja med att notera hur alla definierar *bedömning* och *betygssättning* samt *likvärdig bedömning*. Återkom till dessa definitioner under läsningen och resonera om huruvida definitionerna förändras genom era diskussioner.

### Vårterminen årskurs åtta

sidorna 20–25

- På vilket eller vilka sätt knyter kapitlet an till dina egna erfarenheter?

### Augusti – dags att dra igång förbättringsarbetet

sidorna 26–47

- Läraren ska ... sidan 30: hur gör ni i kollegiet, enskilt och tillsammans, för att leva upp till läroplanens krav på läraren? Ge så många konkreta exempel som möjligt!
- Fem faktorer som leder till utmärkt undervisning, sidan 28: vilken eller vilka punkter skulle kunna utvecklas på skolan? Hur vet ni det? Vilket första steg kan tas för att utveckla någon av punkterna?
- Förklara skillnaden mellan kriterier och kunskapskrav!
- Vilka är målen egentligen?
- Kollegiet beslutar sig för att ... sidan 47: vad tänker du om vad kollegiet beslutar?

### September – dags för en första avstämning

sidorna 49–70

- Hur analyserar kollegiet Jockes skolsituation på sidorna 49–51 för att komma fram till vad han behöver? Resonera på liknande sätt kring en elev ni känner på skolan.
- PLUMS – hur skulle det kunna användas i din planering? Eller föredrar du TASS? Vad är budskapet med PLUMS?
- Resonera kring din senaste planering eller uppgift utifrån begreppen *allsidighet* och *likvärdighet*.



Hur allsidigt får eleven pröva sig fram i sitt lärande? Hur likvärdiga är förutsättningarna att lära sig utifrån elevers olikheter i klassen? Hur allsidigt är det underlag för bedömning du får om elevens kunskande genom uppgiften?

- Vad betyder belägg och underlag? Vilken betydelse har det om man använder det ena eller det andra ordet?

## **Oktober – djupdykningar i kursplanen**

sidorna 71–93

- Ta fram kursplanen i ditt ämne och härma Mies djupdykning i verb och substantiv i kunskapskraven på sidorna 74–77. Vilka verb hittar du? Vilka substantiv? Hur skulle en sammanställning se ut över året/kursen?
- Vad fastnade du mest för i Mies planering? Vad skulle Mies sätt att planera innebära för dina elever?
- Vad vinner Mie och Anders på att göra en struktur i tabellform på sidan 85? Förklara vad Anders menar med att belägg är ett slags kriterier men inte betygskriterier.
- Hur skulle du lösa några av de situationer som Mie vill vara förberedd på i tabellen på sidorna 87–89? Vilka beteenden hos eleverna förstärker Mie genom sina förslag på vad hon ska göra?
- Vad vet du om Blooms taxonomi? Hur kan taxonomin användas i klassrummet?
- Vilka kunskapsmål, kunnandemål och produktmål hade din senaste uppgift? Hur kan du utveckla dessa mål i nästa uppgift? Vad skulle du och eleverna vinna på det?

## **November – fokus på kunskapskraven**

sidorna 97–116

- Hur ser eleverna på din skola på anpassningar? Är det skämmigt? Fuskigt? Naturligt? Hur vet du det? Vad kan skolan göra för att uppmuntra eleverna att se olikheter som en tillgång?
- Vad menar Mie på sidan 100 med att hon i vissa uppgifter har kastat ut barnet med badvattnet?
- Vad är en kvalitetsaspekt (sidan 101)? Varför kan det vara bra att ha klart för sig vilka kvalitetsaspekter som behövs i en uppgift eller ett ämne? Vilka fördelar ger det för läraren? För eleverna?
- Vad menar Peter i sin reflektion på sidan 103?



- Hur ser du på det Anders säger om *relativa zoner* på sidan 107?
- Vad innebär *likvärdig bedömning*? Är ni överens om definitionen i kollegiet?
- Vad tänker du om frågan på sidan 109 om att sätta betyg på text som skrivits på datorn?
- Hur många kunskapskrav finns det?
- Hur utnyttjar ni på er skola den digitala dokumentationsplattformen så att den stödjer en likvärdighet och en insamling av belegg snarare än bara värdering av uppgifter?

## December – jullovet nalkas

sidorna 117–135

- Vilka utmaningar står Shirin för när det gäller matten på sidan 118? Hur löser hon dem? Vilka råd skulle du vilja ge Shirin?
- Kontroll kontra frihet – känner du igen dilemman? Beskriv ett tillfälle då du kände samma dilemma. Hur hittade du balansen i ditt dilemma? Vilka andra dilemman hamnar du i? Hur brukar du göra för att hitta balansen?
- Hannah berättar på sidan 133 att hon har både arbeten och dokumenterade värderade resultat som dokumentationsunderlag. Det är exempel på hur primär och sekundär dokumentation samspelar. Primär dokumentation = elevens arbeten och noteringar under lektionstid, jämför primärkällor. Sekundär dokumentation = värdering eller resultat som dokumenteras. Hur gör du för att ha både primär och sekundär dokumentation?
- Kan man sätta A i terminsbetyg till jul eller innebär det att eleven är klar? Hur skulle du förklara det för eleverna?

## Januari – nya tag och nya idéer

sidorna 136–166

- Vad tänker du om ankaruppgifter? Har du erfarenheter av att jobba med ankaruppgifter (även om du kanske kallat det något annat)? Vad var syftet och hur fungerade det?
- Vad säger eleverna på din skola om betyg? Hur vet du det?
- Vad tänker du om Peters lektion om betyg med klassen på sidan 141? Hur fungerar till exempel hans vattenglas-metafor?
- Vad vet du om growth mindset? På vilket eller vilka sätt kan lektionen om betyg kopplas till growth mindset?

**GOTHIA**  
FORTBILDNING



- Hur förklarar du UDL? På vilket vilka sätt tillämpar du UDL i din undervisning (medvetet eller omedvetet)?
- Hur kan din nästa uppgift bli ännu mer engagerande för att fånga elevernas uppmärksamhet? (Kom ihåg att det du tycker är intressant inte nödvändigtvis är vad elever går igång på.) Hur kan uppgiften erbjuda fler ingångar, fler sätt att bearbeta kunskaperna och fler sätt att visa kunskap? Vilka belägg är du ute efter?
- Anders och Peter skapar ett träd med olika sätt att dokumentera elevers kunnande på sidan 164. Vilka sätt använder du dig av? Hur kan en dokumentation på Peters vis stärka allsidigheten och likvärdigheten? Hur kan all dokumentation samlas ihop så att Peter inte drunknar i anteckningar, foton, inspelningar med mera?

## **Februari – oxveckor och sportlov**

sidorna 167–185

- Sammanställ alla de metodiska knep och tips som Shirin använder sig av på sidorna 168–171. Vilka av dessa knep vill du lägga till i din egen metodiska verktygslåda och vad vill du åstadkomma med dem?
- Vad har *Barbapapamodellen* gemensamt med anpassningar och extra anpassningar?
- Varför tillåter inte de nationella proven anpassningar av själva proven, utan bara provsituationen?
- Förklara Hannahs reflektion på sidan 184!

## **Mars – dagsmeja, ansträngningarna börjar synas**

sidorna 186–209

- Hannah tycker att det är lite jobbigt med alla bloggar och böcker som visar hur man ska göra för att vara en bra lärare. Hur kan du bidra till ett kollegialt lärande som stöttar och synliggör de framgångar som görs just hos er?
- Vad är skillnaden mellan samvärdering och sambedömning?
- Hur skulle ni kunna göra i kollegiet för att härma den sambedömningsmodell som Peter, Mie och de andra provar? Vad skulle ni vinna på att göra som de?
- Både Peter och Kim funderar på sidan 206 över hur tiden används när de jobbar i moment. Hur tänker du kring det?



- Vad lägger ni tiden för kollegiala sammankomster på? Vilka delar är vettiga att lägga tiden på och vilka delar kan lika gärna göras på annat sätt, till exempel genom kommunikation digitalt? Har ni provat att flippa kollegiala möten så att informationen kommer som förförståelse och tar inte upp tid under själva mötet?
- Vad tänker du om Mies och Peter tidsbesparingsmodell på sidan 207?

## **April – bergochdalbana i känslor och prestationer**

sidorna 210–225

- Skolan beslutar att ha en gemensam plan för att kommunicera samma sak om nationella proven till elever och hemmen. Hur gör ni på skolan för att hitta balansen i att lugna inför de nationella proven utan att förta vikten av att göra sitt bästa på proven?
- Vilka nya insikter fick du av att läsa om kollegiets arbete med att förbereda de nationella proven?
- Hur skulle du förklara undantagsbestämmelsen för någon som inte förstår den?
- Vad har Stephen Hawking med undantagsbestämmelsen att göra?
- Varför kan man inte låta datorn räkna ut om betyget blir D eller B? Hur ska man göra istället?

## **Maj – dags att väga samman all information**

sidorna 226–235

- Vilka belägg finner du i detta kapitel för att kollegiet i boken har fördjupat ett professionellt språk kring bedömning och betygssättning?
- Varför gör Peter skillnad på fem olika sorters bedömningar?
- Hur kan kollegiets resonemang om dokumentation användas på din skola för att förtydliga syftet med denna viktiga del av det pedagogiska arbetet?
- Vad innebär en *sammanvägning* inför betygssättning?

## **Juni – syrener, sammanfattningar och slutord**

sidorna 236–252

- På sidorna 237–241 får kollegiet resonera kring de påståenden som de gav ett år innan, när klassen gick vårterminen i åttan. Hur skiljer sig deras resonemang åt nu i juni jämfört med hur de tänkte då? Hur tänker du själv kring påståendena efter att ha följt kollegiets diskussioner och utveckling?



- Tänk dig nu ett år framåt i tiden. På din skola har stora framsteg gjorts inom ett område som uppfattas som en utmaning nu. Hur ser det ut om ett år? Vad har hänt med eleverna? Med alla som jobbar på skolan? Med skolan och skolans rykte? Vilka var nycklarna till framgång för er? Vilken nyckel ska ni börja jobba med?

## **Efterord**

sidorna 253–255

- Vad tänker du när du läser mina ord om kollegialt lärande som kulturbygge? Hur ser du på balansen mellan verktyg för hantverk och analys i yrket?

## **Öppna frågor att använda oavsett kapitel**

- Vad fastnade du för? Vad i resonemangen är svårt för dig? Vad i resonemangen är lätt för dig?
- Vad undrar du över i texten? Vad vill du fråga texten eller författaren om? Vad i texten vill du prata med andra om?
- På vilket sätt knyter texten an till dina egna erfarenheter av undervisning eller annat som är skolrelaterat?
- Vilka citat vill du uppmärksamma? Vilka tankar väckte dessa citat hos dig? Vilken betydelse har dessa tankar för hur du fortsätter din professionella utveckling?